

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра статистики, обліку та аудиту

Ю.С. Глушач
МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання індивідуального науково-дослідного завдання
з курсу
“БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК (ЗАГАЛЬНА ТЕОРІЯ)”

*(для студентів 2 курсу денної та заочної форми навчання за напрямом
підготовки 071 «Облік та оподаткування»)*

Харків – ХНУ-2018

Методичні вказівки до виконання індивідуального науково-дослідного завдання з курсу “Бухгалтерський облік (загальна теорія)” (для студентів 2 курсу денної та заочної форм навчання за напрямом підготовки 071«Облік та оподаткування» економічного факультету Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна / Укл.: Глушач Ю.С.. – Харків: ХНУ, 2018 – 29 с.

Укладач: старший викладач кафедри статистики, обліку та аудиту
Глушач Ю.С.

Рецензенти: професор кафедри статистики, обліку і аудиту ,
д.е.н.Соболев В.М.
доцент кафедри статистики, обліку та аудиту,
к.е.н. Слюніна Т.Л.

Рекомендовано кафедрою статистики, обліку та аудиту
Протокол №6 від 15.02.2018 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ..”БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК(ЗАГАЛЬНА ТЕОРІЯ)”.....	5
2. ЗМІСТ ПРОГРАМИ КУРСУ.....	6
3. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ.....	9
4. ВКАЗІВКИ ДЛЯ ВИКОНАННЯ ІНДЗ	
4.1. Теми для написання теоретичної частини ІНДЗ	11
4.2. РОЗРАХУНКОВА ЧАСТИНА.....	12
ЗАВДАННЯ 1.....	12
ЗАВДАННЯ 2.....	15
ЗАВДАННЯ 3.....	17
ЗАВДАННЯ 4.....	20
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ.....	25
ДОДАТОК А.....	26

ВСТУП

Становлення ринкової економіки в Україні, поява нових господарських структур різних форм власності, розвиток міжнародних економічних зв'язків зумовлюють необхідність удосконалення обліку і контролю як складових частин економічної інформації, необхідної для управління на всіх рівнях.

Бухгалтерський облік є наукою про сутність і структуру господарської діяльності. Економічна сторона бухгалтерського обліку дозволяє розкрити ефективність господарських процесів.

Теорія бухгалтерського обліку як навчальна дисципліна формує систему знань студентів щодо методології та організації бухгалтерського обліку, використання облікової інформації для складання звітності, економічного аналізу, аудиту і контролю, прийняття управлінських рішень.

Предметом дисципліни “Бухгалтерський облік” є загальна теорія бухгалтерського обліку, що дозволяє використати можливості навчального процесу для засвоєння студентами основ бухгалтерського обліку, оволодіння національною методикою формування економічної інформації в системі бухгалтерського обліку й звітності, осмислення економічної суті господарських операцій і процесів, формування елементарних навиків пошуку, оцінки й практичного використання облікової інформації у повсякденній економічній роботі.

Мета методичних вказівок з виконання індивідуального науково-дослідного завдання – допомогти студентам оволодіти навичками з організації та ведення бухгалтерського обліку, засвоїти методику рішення завдань.

Завдання, наведені в методичних вказівках, охоплюють питання групування активів підприємства, його капіталу і зобов'язань, складання бухгалтерського балансу, відображення господарських операцій підприємства на рахунках бухгалтерського обліку подвійним записом, принципи організації аналітичного обліку, форми бухгалтерського обліку тощо. Їх вирішення сприяє набуттю навичок самостійного творчого мислення, підвищує практичну підготовку студентів.

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ "БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК (ЗАГАЛЬНА ТЕОРІЯ)"

Мета вивчення дисципліни:

формування системи знань студентів з методології та організації бухгалтерського обліку, використання облікової інформації бухгалтерського обліку для складання звітності, економічного аналізу, аудиту і контролю, прийняття управлінських рішень.

Предмет дисципліни: загальна теорія бухгалтерського обліку. Використати можливості навчального процесу для засвоєння студентами основ бухгалтерського обліку, оволодіння національною методикою формування економічної інформації в системі бухгалтерського обліку та звітності, осмислення економічної суті господарських операцій і процесів, формування елементарних навиків пошуку, оцінки й практичного використання облікової інформації у повсякденній економічній роботі.

Місце дисципліни «Бухгалтерський облік (загальна теорія)» у структурно-логічній схемі навчального плану: вивчення дисципліни базується на фундаментальних знаннях з таких дисципліни, як «Основи економічної теорії», «Економіка підприємства», «Фінанси підприємств».

На дану дисципліну спирається вивчення наступних дисциплін: «Фінансовий облік 1», «Фінансовий облік 2», «Управлінський облік», «Облік у зарубіжних країнах», «Звітність підприємств» та інші облікові дисципліни.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен знати:

- основні засади, поняття і принципи бухгалтерського обліку;
- сутність і функції обліку в системі управління як підприємством, так і галузями народного господарства;
- методи бухгалтерського обліку та його елементи;
- техніку обліку та його організацію на підприємствах;
- на основі знання методологічних основ скласти допоміжні відомості, облікові регістри, бухгалтерські проводки, Баланс, звітність;
- дотримуватись правил комерційної таємниці й зберігання бухгалтерських документів;
- користуватися нормативними документами, що визначають порядок побудови бухгалтерського обліку.

2. ЗМІСТ ПРОГРАМИ КУРСУ

Тема 1. Бухгалтерський облік, його сутність і основи організації

Поняття господарського обліку. Господарські засоби й джерела господарських засобів. Види господарського обліку: оперативно-технічний, статистичний, бухгалтерський. Бухгалтерський облік, його сутність, мета, функції, основні принципи, завдання, вимоги. Облікові вимірники, що застосовуються в обліку та їх використання. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку. Облікова політика підприємства. Види підприємств відповідно до форм власності, на яких здійснюється облік. Організація бухгалтерського обліку згідно з Законом України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» №996-XIV від 16.07.1999 року.

Тема 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку

Предмет бухгалтерського обліку. Стан і використання господарських засобів підприємства в процесі господарської діяльності й джерела їх утворення. Об'єкти бухгалтерського обліку: господарські засоби, джерела утворення господарських засобів, господарські процеси та їх класифікація: активи, пасиви, витрати, доходи й результати діяльності. Господарські операції і господарська діяльність на підприємствах України. Характеристика методу бухгалтерського обліку і його елементів: документація, інвентаризація, рахунки, подвійний запис, оцінка, калькуляція, бухгалтерський баланс, фінансова звітність.

Тема 3. Бухгалтерський баланс

Суть, поняття бухгалтерського балансу. Структура й основи побудови балансу, його зміст, послідовність і періодичність складання. Місячний, квартальний, піврічний, дев'ятимісячний, річний баланс. Вимоги до балансу: своєчасність, ясність, точність, повнота, об'єктивність, співставність, реальність. Актив балансу, пасив балансу, розділи й статті балансу. Зміни в балансі. Господарські операції та їх вплив на статті балансу. Типи балансових змін. Активні, пасивні, активно-пасивні в сторону збільшення, активно-пасивні в сторону зменшення.

Тема 4. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис

Поняття про рахунки бухгалтерського обліку, їх побудова, форма, дебет, кредит. Активні, пасивні й активно-пасивні рахунки, їх характерні риси побудови. Взаємозв'язок рахунків з балансом. Сутність подвійного запису. Рахунки бухгалтерського обліку, їх суть, структура й будова. Синтетичні і аналітичні рахунки, їх призначення. Взаємозв'язок синтетичного рахунку з аналітичним. Субрахунки та їх використання. Кореспонденція рахунків. Оборотні відомості. Позабалансові рахунки.

Тема 5. План рахунків бухгалтерського обліку

Суть плану рахунків бухгалтерського обліку. План рахунків – систематизований перелік найменувань і кодів рахунків та субрахунків, його загальна характеристика. Класифікація рахунків бухгалтерського обліку. Групування рахунків за еканомічним змістом: рахунки для обліку господарських засобів (ресурсів) і рахунки для обліку джерел утворення господарських процесів; групування рахунків за їх призначенням і структурою. Зв'язок синтетичних і аналітичних рахунків, субрахунків. Спрощений план рахунків малого підприємства.

Тема 6. Первинне спостереження, документація та інвентаризація

Поняття бухгалтерських документів і вимоги до їх складання, їх значення. Організація документопотоку на підприємстві. Класифікація бухгалтерських документів. Затвердження і перелік типових форм первинної документації. Порядок записів у первинних документах. Відповідальність за правильність складання первинних документів. Первинні та зведені документи. Зовнішні та внутрішні документи. Випралення помилок у первинних документах. Організація проведення інвентаризації, її значення і види. Вимоги до проведення інвентаризації. Обов'язковість і відповідальність за організацію проведення інвентаризації. Завдання і терміни проведення інвентаризації. Звірювання фактичних та облікових залишків. Оформлення результатів інвентаризації. Зберігання документів.

Тема 7. Форми бухгалтерського обліку

Форми ведення бухгалтерського обліку, їх загальна характеристика. Облікові реєстри, їх види і форми, значення і сутність. Поняття про форми бухгалтерського обліку. Види форм бухгалтерського обліку. Меморіально-ордерна форма обліку. Журнально-ордерна форма обліку. Спрощена форма бухгалтерського обліку. Механізована й автоматизована форми бухгалтерського обліку, їх характерні особливості.

Тема 8. Облік господарських процесів

Характеристика і облік господарських процесів. Операційна, фінансова й інвестиційна діяльність.

Облік процесу заготівлі (придбання) виробничих запасів. Процес заготівлі (придбання) – на виробничому підприємстві (заводі, фабриці) характерні операції із закупівлі (придбання) сировини та інших матеріалів. Первісна вартість, облік. Документальне оформлення надходження виробничих запасів, відпуск зі складу, їх облік. Бухгалтерські проводки, що використовуються у процесі обліку заготівлі (придбання).

Облік процесу виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг. Процес виробництва – це операції з виготовлення із сировини та інших матеріалів виробів. Формування і облік витрат виробництва. Витрати основної діяльності підприємства. Групування і склад витрат. Калькулювання собівартості – елемент методу бухгалтерського обліку. Групування витрат виробничої собівартості продукції (робіт, послуг) за статтями калькуляції. Бухгалтерські проводки, що використовуються у процесі обліку виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг.

Облік готової продукції і процесу реалізації, визначення фінансового результату. Процес реалізації – це операції з продажу виготовлених виробів. Облік реалізації готової продукції (робіт, послуг). Класифікація доходів підприємства. Документальне оформлення та бухгалтерські проводки відображення обліку процесу реалізації готової продукції; порядок визначення фінансових результатів.

Тема 9. Основи бухгалтерської звітності

Суть і призначення бухгалтерської звітності. Вимоги до бухгалтерської звітності та її види. Порядок складання, затвердження і подання бухгалтерської звітності. Звітний період і термін надання звітності зовнішнім користувачам.

3. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО ЗАВДАННЯ

Індивідуальне науково-дослідне завдання (далі ІНДЗ) необхідне для систематизації, закріплення і розширення теоретичних і практичних знань з дисципліни «Бухгалтерський облік (загальна теорія)». ІНДЗ дозволяє студентам опанувати необхідними практичними навичками при вирішенні конкретних практичних завдань, самостійної роботи й організації та ведення бухгалтерського обліку, вивчення бухгалтерської документації, відображення господарських операцій підприємств на рахунках бухгалтерського обліку подвійним записом, принципи організації аналітичного обліку, форми бухгалтерського обліку.

Метою виконання ІНДЗ є закріплення і поглиблення теоретичного матеріалу і практичних навичок з вивчення бухгалтерської документації, відображення господарських операцій підприємств на рахунках бухгалтерського обліку подвійним записом, принципів організації аналітичного обліку та форм бухгалтерського обліку. При виконанні ІНДЗ студент повинен продемонструвати вміння аналізувати нормативно-правові акти, що регламентують діяльність підприємств при організації та веденні бухгалтерського обліку в Україні.

ІНДЗ виконують студенти самостійно протягом вивчення дисципліни «Бухгалтерський облік (загальна теорія)» з проведенням консультацій з викладачем дисципліни.

Теоретична частина ІНДЗ включає наступні елементи наукового дослідження:

- практична значущість;
- комплексний і системний підходи до вирішення поставленого завдання;
- використання сучасних теоретичних методологій за даною темою;
- застосування нормативних документів діючого законодавства України та використання ресурсів інтернет при вирішенні поставленого завдання.

ІНДЗ повинно містити такі розділи:

1. **Титульний аркуш** включає (див. додаток. А):

- назву вищого навчального закладу;
- назву кафедри;
- назву дисципліни;
- номер варіанта (тема ІНДЗ);

2. **Зміст.** Відбиває назву розділів роботи, що розкривають зміст ІНДЗ. Всі сторінки нумерують (праворуч угорі). Винятком є титульний аркуш, тому нумерацію починають із цифри «2».

3. **Вступ.** Розкриває сутність, значення і мету завдання.

4. **Основна частина.** Відповідає обраній темі, вступу й висновкам ІНДЗ.

5. **Висновки.** У висновках указують результати розглянутої теми, пропозиції або рекомендації щодо вирішення поставленого завдання.

6. **Список літератури.** Джерела розміщують за абеткою прізвищ авторів або заголовків. Оформлення виконують в такому порядку:

- нормативно-правові акти (Конституція, Закони, ГОСТ, ДСТУ й т.д.);
- використана література (у т.ч. періодична);
- література іноземними мовами;
- Інтернет джерела з обов'язковою вказівкою, яка інформація міститься на цьому сайті (порталі). Не допускається вказівка пошукових сайтів.

7. **Додаток.** До додатків можуть входити різноманітні таблиці, ілюстрації, схеми, діаграми та ін. У разі їх наявності оформлення відбувається наступним чином: після списку літератури оформляють окрему сторінку з написом у центрі: „ДОДАТКИ”, номер якої є останнім в обсязі ІНДЗ. Нумерацію додатків виконують шляхом використання заголовних букв алфавіту (А, Б, В,...), які розміщують праворуч у верхній частині аркуша.

8. **Вимоги до оформлення.** Обсяг роботи 18-20 друкованих сторінок шрифт Times New Roman, 14, полуторний інтервал; поля: 20мм з усіх сторін.

ІНДЗ складається з двох частин:

перша частина - теоретична, закріплення теоретичних знань бухгалтерського обліку згідно з вибраною темою;

друга частина – вирішення задач.

4. Вказівки до виконання ІНДЗ

Тему ІНДЗ студент виконує згідно з варіантом за останньою цифрою залікової книжки.

4.1. Теми для написання теоретичної частини ІНДЗ

Тема 1. Класифікація господарських засобів та джерел їх формування відповідно з національних стандартів бухгалтерського обліку, економічного змісту, призначення та структури.

Тема 2. Форми бухгалтерського обліку, історія їх розвитку. Облікові регистри, їх сутність та призначення. Управління бухгалтерським обліком в Україні. Облікова політика підприємства.

Тема 3. Рахунки і подвійний запис. Типи рахунків бухгалтерського обліку. Суть, структура й призначення плану рахунків. Кореспонденція рахунків. Види бухгалтерських проводок. Типи господарських операцій та їх вплив на баланс.

Тема 4. Предмет бухгалтерського обліку та його об'єкти. Склад активів, капіталу, зобов'язань. Бухгалтерський баланс, структура й призначення. Типи змін в балансі, визвані господарськими операціями.

Тема 5. Метод бухгалтерського обліку, його основні елементи. Господарські процеси та їх відображення в обліку.

Тема 6. Державне регулювання бухгалтерського обліку й фінансової звітності. Предмет бухгалтерського обліку та його об'єкти. Класифікація активів, капіталу та зобов'язань.

Тема 7. Організація і ведення бухгалтерського обліку на підприємстві. Організація проведення інвентаризації, її значення і види. Вимоги до проведення інвентаризації. Оформлення результатів інвентаризації.

Тема 8. Особливості ведення бухгалтерського обліку на малих підприємствах. Калькуляція і оцінка як метод бухгалтерського обліку.

Тема 9. Первинна документація господарських операцій, її обробка. Синтетичний та аналітичний облік на підприємстві.

Тема 10. Характеристика і облік господарських процесів. Операційна, фінансова і інвестиційна діяльність.

4.2. Розрахункова частина

Номер варіанта студент обирає згідно з останньою цифрою залікової книжки.

Завдання 1

Підприємство має поточний рахунок у банку. Для випуску готової продукції закупаються напівфабрикати: аноди, скло оптичне, прут калібрований, оксид хрому, труби різні, лак, шнур та ін.

Об'єднати активи, капітал і зобов'язання підприємства, що наведені в табл. 1, за класифікацією господарських засобів і джерелами їх утворення (табл.2). Підрахувати результати за групами, всього засобів і всього джерел формування засобів.

Таблиця 1- Господарські засоби підприємства і джерела їх утворення

№ п/п	Найменування активів, капіталу, зобов'язань	Сума, грн. (варіант згідно табл.2)
1	2	3
1	Генератор ультразвуковий	
2	Вентилятор зі строком служби більше одного року	
3	Готова продукція	
4	Аноди цинкові в основному виробництві (незавершене виробництво)	
5	Будівля заводууправління	
6	Заборгованість постачальникам за матеріали	
7	Заборгованість банку за короткостроковими позиками	
8	Будівлі основних і допоміжних цехів	
9	Пила циркулярна зі строком служби більше одного року	
10	Нерозподілений прибуток	
11	Емаль в основному виробництві (незавершене виробництво)	
12	Програмне забезпечення	
13	Виробниче обладнання	
14	Резервний капітал	
15	Заборгованість за отриманими авансами	
16	Запасні частини на складі для ремонту	
17	Оксид хрому в основному виробництві (незавершене виробництво)	
18	Векселя видані	
19	Трубка стальна в основному виробництві (незавершене виробництво)	

Продовження табл. 1

1	2	3
20	Опалювальне обладнання зі строком служби більше одного року	
21	Аноди мідні в основному виробництві	
22	Персональні комп'ютери	
23	Заборгованість зі страхування в Пенсійний фонд	
24	Грошові кошти на поточному рахунку у банку в національній валюті	
25	Лакорозприскувач зі строком служби до одного року	
26	Статутний капітал	
27	Лак на складі	
28	Скло оптичне на складі	
29	Спецодяг та спецвзуття на складі	
30	Блоки автономні монтажні на складі	
31	Довгострокові кредити банку	
32	Доходи майбутніх періодів	
33	Заборгованість робітникам з оплати праці	
34	Заборгованість різних підприємств	
35	Заборгованість бюджету	
36	Грошові кошти в касі	
37	Гарантійний резерв	
38	Заборгованість різним підприємствам	

Таблиця 2- Числові значення згідно з номером варіанта

Номер позиції	Номер варіанта									
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	20000	21000	20900	20950	21050	20000	21000	20900	20950	21050
2	130	330	230	280	380	130	330	230	280	380
3	9350	9850	9750	9800	9900	9350	9850	9750	9800	9900
4	1300	1310	1210	1260	1360	1300	1310	1210	1260	1360
5	67800	67820	67720	67770	67870	67800	67820	67720	67770	67870
6	137610	137910	137810	137860	137960	137610	137910	137810	137860	137960
7	60553	60953	60453	60553	60653	60553	60953	60453	60553	60653
8	180338	180388	180288	180338	180438	180338	180388	180288	180338	180438
9	1193	1213	1013	1063	1163	1193	1213	1013	1063	1163
10	10200	10500	10400	10450	10550	10200	10500	10400	10450	10550
11	12670	12770	12570	12620	12720	12670	12770	12570	12620	12720
12	9920	9970	9820	9870	9970	9920	9970	9820	9870	9970

Продовження табл.2

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
13	359880	359930	359730	359780	359880	359880	359930	359730	359780	359880
14	1400	2400	2200	2250	2350	1400	2400	2200	2250	2350
15	23500	24000	23000	23100	23200	23500	24000	23000	23100	23200
16	18106	19106	19056	19156	19256	18106	19106	19056	19156	19256
17	20724	20924	20904	20954	21054	20724	20924	20904	20954	21054
18	28000	28500	28400	28450	28550	28000	28500	28400	28450	28550
19	31310	31510	31480	31530	31630	31310	31510	31480	31530	31630
20	4285	4385	4335	4385	4485	4285	4385	4335	4385	4485
21	1500	1700	1600	1650	1750	1500	1700	1600	1650	1750
22	92800	92900	92700	92750	92850	92800	92900	92700	92750	92850
23	8203	8303	8103	8153	8253	8203	8303	8103	8153	8253
24	22409	22509	22309	22359	22459	22409	22509	22309	22359	22459
25	857	957	907	1007	1107	857	957	907	1007	1107
26	438900	439200	439100	439150	439250	438900	439200	439100	439150	439250
27	1700	1800	1600	1650	1750	1700	1800	1600	1650	1750
28	3450	3550	3500	3550	3650	3450	3550	3500	3550	3650
29	3400	3500	3000	3050	3150	3400	3500	3000	3050	3150
30	7249	7749	7649	7699	7799	7249	7749	7649	7699	7799
31	123000	123500	123400	123600	123800	123000	123500	123400	123600	123800
32	1700	1900	1800	1850	2050	1700	1900	1800	1850	2050
33	28400	28800	28700	28900	29100	28400	28800	28700	28900	29100
34	22400	22500	22450	22550	22650	22400	22500	22450	22550	22650
35	12300	12500	12400	12350	12650	12300	12500	12400	12350	12650
36	20	120	70	170	270	20	120	70	170	270
37	12350	12450	12250	12550	13050	12350	12450	12250	12550	13050
38	6675	6875	6775	6925	7125	6675	6875	6775	6925	7125

Таблиця 3

Господарські засоби	Сума, грн.	Джерела утворення господарських засобів	Сума, грн.

Завдання 2

1. За даними кореспонденціями рахунків скласти зміст господарських операцій, що відбулися на підприємстві:

Варіант 1

1. Д-т 301 К-т 311.	6. Д-т 92 К-т 131.	11. Д-т 207 К-т 42.
2. Д-т 311 К-т 601.	7. Д-т 91 К-т 209.	12. Д-т 661 К-т 641.
3. Д-т 301 К-т 372.	8. Д-т 92 К-т 661.	13. Д-т 311 К-т 301.
4. Д-т 23 К-т 201.	9. Д-т 23 К-т 372.	14. Д-т 91 К-т 133.
5. Д-т 24 К-т 23.	10. Д-т 201 К-т 46.	15. Д-т 92 К-т 631.

Варіант 2

1. Д-т 92 К-т 372.	6. Д-т 91 К-т 22.	11. Д-т 43 К-т 442.
2. Д-т 311 К-т 601.	7. Д-т 92 К-т 652.	12. Д-т 22 К-т 422.
3. Д-т 311 К-т 361.	8. Д-т 23 К-т 685.	13. Д-т 442 К-т 79.
4. Д-т 23 К-т 201.	9. Д-т 91 К-т 372.	14. Д-т 23 К-т 131.
5. Д-т 23 К-т 661.	10. Д-т 10 К-т 46.	15. Д-т 661 К-т 651.

Варіант 3

1. Д-т 301 К-т 375.	6. Д-т 23 К-т 22.	11. Д-т 661 К-т 301.
2. Д-т 311 К-т 361.	7. Д-т 92 К-т 685.	12. Д-т 311 К-т 374.
3. Д-т 311 К-т 501.	8. Д-т 22 К-т 372.	13. Д-т 443 К-т 40.
4. Д-т 91 К-т 201.	9. Д-т 311 К-т 46.	14. Д-т 23 К-т 631.
5. Д-т 93 К-т 133.	10. Д-т 201 К-т 42.	15. Д-т 311 К-т 422.

Варіант 4

1. Д-т 311 К-т 681.	6. Д-т 92 К-т 22.	11. Д-т 201 К-т 423.
2. Д-т 631 К-т 601.	7. Д-т 23 К-т 661.	12. Д-т 301 К-т 685.
3. Д-т 92 К-т 209.	8. Д-т 23 К-т 685.	13. Д-т 23 К-т 132.
4. Д-т 23 К-т 202.	9. Д-т 102 К-т 46.	14. Д-т 23 К-т 631.
5. Д-т 91 К-т 132.	10. Д-т 204 К-т 46.	15. Д-т 311 К-т 681.

Варіант 5

1. Д-т 312 К-т 632.	6. Д-т 23 К-т 661.	11. Д-т 22 К-т 374.
2. Д-т 301 К-т 361.	7. Д-т 91 К-т 685.	12. Д-т 30 К-т 702.
3. Д-т 311 К-т 641.	8. Д-т 92 К-т 372.	13. Д-т 23 К-т 91.
4. Д-т 92 К-т 209.	9. Д-т 10 К-т 152.	14. Д-т 202 К-т 631.
5. Д-т 23 К-т 22.	10. Д-т 201 К-т 23.	15. Д-т 311 К-т 1.

Варіант 6

1. Д-т 721 К-т 302.	6. Д-т 26 К-т 23.	11. Д-т 301 К-т 46.
2. Д-т 371 К-т 311.	7. Д-т 631 К-т 34.	12. Д-т 311 К-т 74.
3. Д-т 601 К-т 301.	8. Д-т 423 К-т 106.	13. Д-т 443 К-т 43.
4. Д-т 201 К-т 632.	9. Д-т 23 К-т 202.	14. Д-т 641 К-т 311.
5. Д-т 201 К-т 23.	10. Д-т 92 К-т 209.	15. Д-т 93 К-т 22.

Варіант 7

1. Д-т 301 К-т 311.	6. Д-т 12 К-т 154.	11. Д-т 46 К-т 40.
2. Д-т 685 К-т 301.	7. Д-т 79 К-т 92.	12. Д-т 631 К-т 311.
3. Д-т 601 К-т 311.	8. Д-т 10 К-т 46.	13. Д-т 443 К-т 40.
4. Д-т 202 К-т 631.	9. Д-т 43 К-т 442.	14. Д-т 653 К-т 311.
5. Д-т 661 К-т 301.	10. Д-т 99 К-т 209.	15. Д-т 93 К-т 685.

Варіант 8

1. Д-т 311 К-т 69.	6. Д-т 26 К-т 23.	11. Д-т 104 К-т 152.
2. Д-т 661 К-т 301.	7. Д-т 22 К-т 631.	12. Д-т 661 К-т 311.
3. Д-т 631 К-т 311.	8. Д-т 423 К-т 281.	13. Д-т 441 К-т 423.
4. Д-т 209 К-т 372.	9. Д-т 46 К-т 40.	14. Д-т 93 К-т 202.
5. Д-т 631 К-т 601.	10. Д-т 79 К-т 441.	15. Д-т 20 К-т 422.

Варіант 9

1. Д-т 311 К-т 422.	6. Д-т 22 К-т 631.	11. Д-т 371 К-т 311.
2. Д-т 301 К-т 311.	7. Д-т 24 К-т 23.	12. Д-т 311 К-т 501.
3. Д-т 631 К-т 311.	8. Д-т 91 К-т 209.	13. Д-т 46 К-т 40.
4. Д-т 641 К-т 311.	9. Д-т 422 К-т 40.	14. Д-т 93 К-т 661.
5. Д-т 151 К-т 201.	10. Д-т 92 К-т 22.	15. Д-т 20 К-т 631.

Варіант 10

1. Д-т 372 К-т 301.	6. Д-т 201 К-т 23.	11. Д-т 671 К-т 311.
2. Д-т 311 К-т 48.	7. Д-т 92 К-т 22.	12. Д-т 102 К-т 151.
3. Д-т 631 К-т 311.	8. Д-т 28 К-т 46.	13. Д-т 43 К-т 40.
4. Д-т 661 К-т 301.	9. Д-т 24 К-т 201.	15. Д-т 93 К-т 209.
5. Д-т 22 К-т 631.	10. Д-т 423 К-т 22.	16. Д-т 601 К-т 311.

Завдання 3

На підставі журналу господарських операцій (табл.4):

- визначити типи балансових змін;
- визначити кореспонденції господарських операцій;
- записати господарські операції на рахунки синтетичного обліку, скласти початковий баланс (табл.7) та оборотну відомість за рахунками (табл.6).

У табл. 5 наведені початкові залишки на рахунках.

Таблиця 4 - Журнал господарських операцій

№ п/п	Назва операції	Тип балансови х змін	Сума, грн.	Кореспонден- ція рахунків	
				Дт	Кт
1.	Одержано в кассу з банку		40000		
2.	Виплачена заробітна платня		40000		
3.	Надійшли від постачальника матеріали		110000		
4.	Оплачено постачальнику за рахунок ссуди банку		60000		
5.	Надійшли від постачальника основні засоби		50000		
6.	Витрачені матеріали на виробництво		120000		
7.	Збільшення статутного капіталу за рахунок прибутку		55000		
8.	Перерахованоно постачальникам в погашення заборгованості		50000		
9.	Повернутаа частина ссуди банку		30000		

Таблиця 5 - Початкові сальдо на рахунках

Стаття балансу	Номер варіанта									
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Основні засоби	310000	310000	311000	311000	311000	311000	312000	311000	307700	311000
Статутний капітал	120000	120100	121000	122100	120600	123600	124600	121500	120300	122000
Виробничі запаси	60000	60100	60000	61100	59600	62600	62600	60500	59300	61000
Короткострокова ссуда	160000	160100	161000	162100	160600	163600	164600	161500	160300	162000
Виробництво	19000	19100	20000	21100	19600	22600	23600	20500	19300	21000
Розрахунки з оплати праці	45000	45100	46000	47100	45600	48600	49600	46500	45300	47000
Каса	1000	1100	2000	3100	1600	4600	5600	2500	4600	3000
Нерозподілений прибуток	255000	255100	256000	257100	255600	258600	259600	256500	255300	257000
Поточний рахунок	190000	190100	191000	192100	190600	193600	194600	191500	190300	192000

Таблиця 6 - Початковий баланс

№ п/п	Актив	Сума, грн	Пасив	Сума, грн
Усього				

Таблиця 7- Оборотна відомість по рахункам синтетичного обліку

Код рахунку	Назва рахунку	Сальдо початкове		Оборот		Сальдо кінцеве	
		Дт	Кт	Дт	Кт	Дт	Кт
Усього							

Завдання 4

При розв'язанні завдання необхідно:

- відкрити схеми рахунків синтетичного обліку і записати на них суми початкових залишків на 1-е число звітного місяця;
- відкрити журнал реєстрації (табл.8) господарських операцій згідно з наведеними операціями за місяць (табл.9) і скласти бухгалтерські проводки;
- підрахувати обороти й вивести залишкове сальдо на рахунках синтетичного обліку;
- за даними рахунків синтетичного обліку скласти оборотну відомість (табл.10) та кінцевий баланс (подібно початковому балансу (табл.6));
- скласти при вирішенні завдання розрахунок виробничої фактичної собівартості за даними: 1) залишків витрат в незакінченому виробництві на початок місяця; 2) витрат на виробництво за місяць; 3) залишків витрат в незакінченому виробництві на кінець місяця.

$$\text{виробнича фактична собівартість} = \text{п.1} + \text{п.2} - \text{п.3.}$$

**Залишки на рахунках синтетичного обліку будівельного управління
на 1-ше число звітного місяця**

1. Основні засоби	5832100
2. Знос основних засобів	87000
3. Матеріали	39340
4. Будівельні матеріали	102000
5. Паливо	28800
6. Малацінні та швидкозношувані предмети	11640
7. Незакінчене виробництво	24000
8. Витрати майбутніх періодів	4560
9. Готова продукція	60000
10. Каса	180
11. Поточний рахунок	108000
12. Розрахунки з постачальниками та підрядчиками	33000
13. Розрахунки з бюджетом за ПДВ	4080
14. Розрахунки з пенсійним фондом	4040

15. Розрахунки із страхування	1000
16. Розрахунки по заробітній платі	50160
17. Розрахунки з різними дебіторами	3000
18. Розрахунки з різними кредиторами	4320
19. Нерозподілений прибуток	109620
20. Статутний капітал	595200
21. Резервний капітал	21000
22. Короткострокові ссуди банку	55300
Усього	?

Таблиця 8 - Журнал господарських операцій

№ п/п	Назва операції	Тип балансових змін	Сума, грн.	Кореспонден- ція рахунків	
				Дт	Кт
	Усього				

Таблиця 10 - Оборотна відомість по рахунках синтетичного обліку

Код рахунку	Назва рахунку	Сальдо початкове		Оборот		Сальдо кінцеве	
		Дт	Кт	Дт	Кт	Дт	Кт
Усього							

Таблиця 9 - Господарські операції за звітний місяць

№	Зміст операції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Одержано з поточного рахунку в касу для виплати заробітної плати робітникам і службовцям	50080	50160	50100	45200	44800	49500	42500	50000	49500	47200
2.	Виплачена з каси заробітна плата робітникам і службовцям	50080	50160	50100	45200	44800	49500	42500	50000	49500	47200
3.	Надійшло на поточний рахунок: - від дебіторів за погашення заборгованості; - ссуда банку.	2000 12000	2060 12300	2120 12500	2180 13080	2240 13400	2500 10800	2700 13400	2150 12100	2850 12800	3000 14000
4.	Надійшли на склад матеріали (з ПДВ)	6000	6300	8400	9600	12000	7200	7260	12600	15600	10800
5.	Транспортні послуги за доставку матеріалів (з ПДВ)	200	260	320	380	480	350	270	420	360	230
6.	Відпущено зі складу будівельні матеріали на виконання будівельно-монтажних робіт	74000	78200	78400	80660	82800	72500	64200	75000	82000	67800
7.	Відпущено зі складу паливо: - для виробничих потреб; - для потреб цехів; - для потреб заводу управління.	6000 2000 500	6180 2500 515	6360 2150 520	6540 2180 525	6720 2240 530	8320 2580 545	7200 9200 560	8400 3200 580	9000 4200 600	10000 2500 650
8.	Видано з каси в підзвіт експедитору Івченко Л.	150	170	140	120	110	160	145	135	125	180
9.	Поступило топливо від постачальника (з ПДВ)	4200	5600	8400	7200	7260	9600	10800	12000	12600	13800

Продовження табл. 9

Продовження табл. 9

16.	Утримано із заробітної плати: - податок з доходів фізичних осіб (ПДФО); - єдиний соціальний внесок (ЄСВ)	4802 748	5304 946	5316 974	6209 1011	5813 987	4215 775	4612 788	4602 918	4712 848	4717 853
17.	Нараховано за оренду приміщення загальногосподарського призначення - за звітний місяць; - за наступний період.	200 600	240 720	280 969	320 960	360 1080	230 690	250 750	300 900	340 1020	330 990
18.	Розрахувати загально-виробничі витрати	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
19.	Розрахувати загальногосподарські витрати й віднести на собівартість послуг	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
20.	Оприбуткована готова продукція	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
21.	Перераховано з поточного рахунку: - органам соціального страхування; - податок з доходу; - постачальникам в погашення заборгованості за матеріали.	10000 4802 20000	12000 5304 21000	13100 5316 27000	12200 6209 24300	10800 5813 25000	11200 4215 31000	14300 4612 26500	9200 4602 48500	11300 4712 22400	13400 4717 26000

Продовження табл. 9

22.	Списуються виконані будівельні роботи (фактична собівартість виконаних робіт)	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
23.	Видано замовникам рахунок за виконані будівельно-монтажні роботи	232000	216600	228000	216000	240000	234000	228000	246000	280000	240000
24.	Поступили кошти на поточний рахунок від замовника (див. п.23)										
25.	Визначити розмір ПДВ з виконаних будівельно-монтажних робіт	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
26.	Визначити фінансовий результат від виконаних будівельно-монтажних робіт	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
27.	Залишок незавершеного виробництва за фактичною собівартістю на кінець місяця	20000	21000	22000	21500	21200	21300	21400	23000	20800	20600

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1) Нормативно-законодавча база:

1. Закон України "Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні" від 16 липня 1999 р. № 966-ХІУ.
2. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. № 291.
3. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. № 291.
4. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку: нормативна база. – Х: Курсор, 2003 – 203 с.
5. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку.
6. Типове положення про планування, облік і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) в промисловості.

2) Навчальні посібники:

1. Бухгалтерський облік: теорія і практика: начально-практичний посібник для вузів / Н.І. Верхоглядова, В.П. Шило, С.Б. Ільїна та інші. - К.: ЦУЛ. 2010. - 535с.
2. Виноградова М.О. Гладких Т.В., Пшенична А.Ж. Бухгалтерський облік: навчально-методичний посібник для вузів. К.: Центр учбової літератури, 2007. - 469
3. Ганін В.І. Теоретичні основи бухгалтерського обліку: навчальний посібник для вузів. - К.: Центр учбової літератури, 2008. - 333с.
4. Даньків Й. Я. Бухгалтерський облік: підручник для вузів / - К.: Знання, 2007. - 469с.
5. Загородній А.Г., Партін Г.О., Пилипенко Л.П.. Бухгалтерський облік: основи теорії та практики: підручник, 2-ге вид., переробл. і доповн. - К.: Центр учбової літератури, 2009. - 422с.
6. Книга «Бухгалтерський учет в Украине» / Под. ред. А.Н. Коваленко. Днепропетровск: Баланс-Клуб, 2003. - 528с.
7. Лень В.С. Гливенко В.В. Бухгалтерський облік в Україні: основи та практика: 3-тє видання. Навч. пос. - К.: Центр учбової літератури, 2008. - 608с.
8. Лень, В.С., Нехай В.А. Облік і аудит. Вступ до фаху: Навч. посіб. - К.: Центр учбової літератури, 2009. - 256с.

9. Просянюк Н.О., Анасько М.О. Бухгарський облік. Теоретичні основи: навчальний посібник для вузів.-Х: Бурун Книга, 2010, 239 с.
10. Сахарцева І. І. Основи складання бухгалтерської звітності за вимогами Національних стандартів України: Навч. пос.: Рек. Мін. освіти і науки України. – К.: Кондор, 2003.
11. Серікова Т.М., Понікаров В.Д., Кожанова Є.П., Отенко І.П. Облік, аналіз і аудит: Навчальний посібник.-Х.: ВД «ІНЖЕК», 2003.-380с.
12. Сопко В.В., Сопко О.В. Бухгалтерський облік: Основи теорії та концептуційні засади побудови: навчально-методичний посібник.- К.: Товариство «Знання» України, 2002, 231с.
13. Стельмахук А.М. Бухгалтерський облік: навчальний посібник для вузів.- К.: Центр учбової літератури 2007.-527с.
14. Усач Б.Ф. Теорія бухгалтерського обліку: -К.: Знання 2004.-301с.
15. Швець В.Г. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. 2-ге вид., перераб. і доп.-К.: Знання, 2006.-525с
16. Якушенко В.Г., Стасюк Т.П. Бухгалтерское дело: учебное пособие/ Тирасполь: Изд-во Преднеостровского университета, 2006.-176с.
17. Габова Н.М. Теорія бухгалтерського обліку . 6-те вид.-К.: А.С.К., 2007.-266с.
18. Яременко І.Й. Теорія бухгалтерського обліку: навчальний посібник для вузів – Львів: Новий світ -2007.-236 с.

Додаток А

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра статистики, обліку та аудиту

Індивідуальне науково- дослідне завдання

з курсу “Бухгалтерський облік (загальна теорія)”

на тему “_____”

Варіант _____

Виконав:

Перевірив:

Харків 2018

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Методичні вказівки до виконання індивідуального науково-дослідного завдання з курсу “Бухгалтерський облік (загальна теорія)” (для студентів 2 курсу денної та заочної форм навчання за напрямом підготовки 071 «Облік та оподаткування» економічного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна).

Укладач: Глушач Ю.С.

Редактор:

Верстка:

План 2018

Підп. до друку _____	Формат 60x84 1/16.	Папір офісний.
Друк на ризографії .	Умовн.-друк.арк.1,5	Обл. – вид.арк. 6,0
Зам. № _____	Тираж _____.	
